

Οι άγιοι Γέροντες στο Σώμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Επειδή κατά καιρούς σχολιάζεται από μερικούς αδελφούς ορθοδόξους χριστιανούς η λέξη γεροντισμός, θέλοντας να μας δείξουν πως αυτοί που αναζητούν γέροντες προχωρημένους στην αρετή με χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος, υπερβάλλουν κατά τη γνώμη τους. Διότι ισχυρίζονται, πως αρκεί ο πνευματικός πατέρας που έχει ο καθένας για να καλύψει τις πνευματικές του ανάγκες. Όμως ανάγκη είναι να ξεκαθαρίσουμε ποιος είναι ο ρόλος του Πνευματικού- εξομολόγου και ποιος ο ρόλος του χαρισματούχου Γέροντος.

Όμως, τι σημαίνει Γέροντας φωτισμένος από το Θεό και χαρισματούχος; Γέροντας φωτισμένος σημαίνει καθέδρα της διακρίσεως, σημαίνει φάρος φωτεινός στο πηχτό σκοτάδι, σημαίνει οδηγός των πλανεμένων, ρύστης των απελπισμένων, σημαίνει παρηγορητής των ψυχών και προπάντων μας υποδεικνύει τη σύντομη και απλανή οδό της σωτηρίας της ψυχής μας. Όλα αυτά και πολλά ακόμα ανεκτίμητα χαρίσματα του Θεού μας που έχει ένας χαρισματούχος είναι άκρως αναγκαία για την πνευματική πορεία του απλού ποιμνίου της Εκκλησίας του Χριστού. Αν -ο μη γένοιτο- λείψουν αυτοί οι χαρισματούχοι Γεροντάδες από το Σώμα της Ορθοδόξου Εκκλησίας, τότε θα μιλάμε για φοβερό λιμό πνευματικό.

Όμως, ας δούμε πώς γίνεται κάποιος χαρισματούχος Γέροντας, δηλαδή όργανο του Παρακλήτου. Συνήθως αυτό το υπεράγαθο φαινόμενο του Αγίου Πνεύματος ευδοκιμεί στο Μοναχισμό. Και για να εκδηλωθεί σε μία ψυχή και να την καταστήσει στη συνέχεια όργανό Του, χρειάζονται ορισμένες προϋποθέσεις. Και ας αναφέρουμε μερικές από αυτές. Καταρχάς, πρέπει να ζει σε ορθόδοξο περιβάλλον μακριά από κάθε ίχνος πλάνης και αιρέσεως. Πρέπει για αρκετά χρόνια να είναι υποταγμένος, στον πνευματικό του πατέρα, στην κατά Θεόν υπακοή. Πρέπει να είναι υπερβολικά εύσπλαχνος, να έχει πάρει οριστικό διαζύγιο από τη φιλαυτία του, τη μητέρα όλων των παθών. Πρέπει να αντιλαμβάνεται συνεχώς το θέλημα του Θεού και να ζει μόνον για αυτό. Και προπάντων πρέπει να δώσει αίμα, για να λάβει Πνεύμα. Βλέπουμε τελικά, πως δεν είναι τόσο απλό και τόσο εύκολο να γίνει κανείς κάτοχος αυτής της μακαρίας καταστάσεως. Και μη νομίζουμε πως αυτά τα πολύτιμα σκεύη του Θεού μας, επιδιώκουν τη συναναστροφή με τα πλήθη των ανθρώπων. Αντιθέτως τη μόνωσή τους επιδιώκουν, για να μη διακοπεί η ένωσή που ζουν με τον ποθούμενό τους Χριστό. Αλλά επειδή αυτοί δεν γνωρίζουν από παρακοή στο θέλημα του Θεού, δεχτήκανε ταπεινά αυτό το διακόνημα του Θεού, για να κάνει τρόπον τινά και ο Θεός μας τη δουλειά Του.

Άρα λοιπόν, χαρισματούχος και φωτισμένος Γέροντας σημαίνει το χέρι του Θεού που βοηθάει το λαό Του. Ο πνευματικός-εξομολόγος που είναι εκτός της Μοναχικής ζωής, δηλαδή έξω στον κόσμο και εξομολογεί τους πιστούς Ορθοδόξους Χριστιανούς, ο ρόλος του κυρίως είναι να τελεί το μυστήριο της Εξομολογήσεως, που δεν είναι άλλο από την άφεση των αμαρτημάτων. Σπάνια έχουμε παρατηρήσει να εκπληρώνει δύο ρόλους ο Πνευματικός- εξομολόγος, δηλαδή να είναι συγχρόνως και Γέροντας. Όμως άλλο είναι το Μυστήριο της εξομολογήσεως και η άφεση των αμαρτιών με το πετραχήλι και άλλο είναι ο Γέροντας ο άγιος, ο φωτισμένος και χαρισματούχος. Και τα δύο αυτά στοιχεία υπάρχουν και είναι δοσμένα από τον Θεό μας. Όμως άλλη δουλειά κάνει ο Πνευματικός- εξομολόγος και άλλη δουλειά κάνει ο φωτισμένος Γέροντας. Ο μεν Πνευματικός- εξομολόγος ξελαφρώνει και συγχωρεί αμαρτίες από τον άνθρωπο, αλλά όμως στη συνέχεια δεν έχει τον πλούτο της διακρίσεως να τον καθοδηγήσει στα μεγάλα και δύσκολα μονοπάτια της πνευματικής ζωής, με αποτέλεσμα ο

πιστός να είναι όλο απορίες και σκοτασμούς από έλλειψη πνευματικών απαντήσεων που δεν τις βρίσκει στον Πνευματικό-εξομολόγο του. Διότι οι περισσότεροι Πνευματικοί- εξομολόγοι έξω στον κόσμο, πέραν της εξουσίας που τους παρέχει η Ιερωσύνη και το μυστήριο της Εξομολογήσεως, δεν έχουν άλλο τι να δώσουν στον πιστό. Διότι αυτά τα ανεκτίμητα χαρίσματα που προαναφέραμε, δε λαμβάνονται μόνο διά της χειροτονίας της Ιερωσύνης που έκανε κάποιος και έγινε ιερέας και στη συνέχεια πνευματικός- εξομολόγος.

Ώστε λοιπόν, οι πιστοί του Χριστού φυσικό είναι να ψάχνουν να βρουν στα Μοναστήρια και στις ερήμους αυτούς που προαναφέραμε, δηλαδή τους αγίους και φωτισμένους Γεροντάδες. Άρα λοιπόν, είναι άστοχο και λάθος όταν λένε μερικοί πως «πέραν από τον πνευματικό η αναζήτηση αγίων Γεροντάδων είναι και λέγεται νοσηρός γεροντισμός». Διότι πώς μπορούμε να παραβλέψουμε τη μεγαλειώδη προσφορά των τελευταίων Αγίων Γεροντάδων μας, Πορφυρίου, Παΐσιου, Ιακώβου, Εφραίμ Κατουνακιώτου και άλλων παλαιότερων; Και ποιος μπορεί να συγκρίνει τη δική τους προσφορά με των άλλων; Ώστε θα λέγαμε με απλά λόγια, πως η εξομολόγηση στον πνευματικό μας, μας ανοίγει την πύλη του παλατιού, ενώ ο Άγιος και χαρισματούχος Γέροντας, μας υποδεικνύει το χώρο που μένει ο Βασιλεύς για να Τον συναντήσουμε.

Αλλά, ας αναφέρουμε μερικά γεγονότα που θα μας δείξουν τη μεγάλη διαφορά και ανεκτίμητη προσφορά αυτών των Αγίων. Ένας νέος εξομολογείτο σε πνευματικό ιερέα έξω στον κόσμο αρκετά μορφωμένο- γραμματικά θεολόγο. Ο νέος εξομολογήθηκε μια ενέργεια που ένιωθε στην προσευχή του και ο λεγόμενος πνευματικός του δεν μπορούσε να του απαντήσει, παρόλη τη μόρφωσή του. Σήκωσε τα χέρια ψηλά και είπε στο νέο πως μόνο ο Γέροντας Παΐσιος -ζούσε τότε ο Άγιος Παΐσιος- μπορούσε να του δώσει απάντηση στην απορία του, όπως και έγινε. Πήγε ο νέος γρήγορα στο Άγιον Όρος, συνάντησε τον Γέροντα Παΐσιο και πήρε την απάντηση από τον Άγιο, όπως μου έλεγε ο ίδιος, με τόση απλότητα και ευκολία. Εδώ σ' αυτό το περιστατικό βλέπουμε ξεκάθαρα τους δύο ρόλους. Ο μεν Πνευματικός με πετραχήλι να συγχωρεί αμαρτίες, ο δε άγιος και φωτισμένος Γέροντας να βγάζει ψυχές από το σκοτάδι της απορίας, κάτι που δεν μπορούσε να το κάνει ο μορφωμένος και θεολόγος πνευματικός ιερέας στον νέο που εξομολόγησε.

Απορώ, αυτή την μεγάλη διαφορά δεν τη βλέπουν οι αδιάκριτοι σχολιαστές; Είναι πάμπολλα τα περιστατικά τέτοιων παραδειγμάτων που χρειάστηκε να επέμβει ένας Άγιος Γέροντας χαρισματούχος σε δυσδιάκριτα θέματα. Όπως και σε άλλη περίπτωση, πάλι ο άγιος Γέροντας Παΐσιος, διέκρινε σε έναν νέο που είχε έρθει στο Άγιον Όρος να μονάσει, λανθασμένη επιλογή. Με αποτέλεσμα να του πει πως το θέλημα του Θεού ήταν να κάνει οικογένεια, όπως και έγινε στη συνέχεια και φυσικά ο νέος ευχαρίστησε πάρα πολύ τον Άγιο Παΐσιο, αργότερα που κατάλαβε και ο ίδιος την κλίση του. Άρα λοιπόν, άλλο πράγμα είναι η τέλεση του Μυστηρίου

από τον ιερέα και άλλο πράγμα είναι η βίωσις των μυστηρίων του Θεού από τους φίλους του Θεού, που εταπεινώθηκαν και δώσανε πάμπολλο αίμα σωματικό και ψυχικό για να ονομασθούν γνήσιοι φίλοι του Χριστού.

Να πούμε πως αυτός ο θεσμός των αγίων γερόντων που προαναφέραμε, υπήρχε από την Παλαιά Διαθήκη με τους προφήτες που όλοι γνωρίζουμε, τη μεγαλειώδη προσφορά των προφητών στον άγιο, αγαπημένο λαό του Θεού μας. Τόσο πολύτιμη ήταν η προσφορά των προφητών στο λαό του Θεού, που χωρίς τους προφήτες, ο λαός βάδιζε στο σκοτάδι. Κινδύνευε ανά πάσα ώρα και στιγμή να επιδοθεί στην ειδωλολατρία. Όμως, η φωνή των Προφητών που ήταν καθαρά η φωνή του Θεού, έφερνε την ισορροπία και την απόλυτη ασφάλεια από τους πολυάριθμους κινδύνους εκείνης της εποχής. Το κεντρικό σημείο των Προφητών της Παλαιάς Διαθήκης ήταν η προαναγγελία στο λαό της γέννησης του Σωτήρος μας Χριστού. Όλες οι προφητείες είχαν σημείο αναφοράς τη γέννηση του Χριστού. Εισερχόμενος ο λαός του Θεού στην Καινή Διαθήκη, όπου ο Μεσσίας και ο λυτρωτής του Ισραήλ εμφανίστηκε, έγιναν τα μεγαλειώδη γεγονότα που όλοι γνωρίζουμε.

Ο ρόλος πλέον των Προφητών ολοκληρώθηκε και τη θέση τους πήραν οι Απόστολοι του Χριστού μας, που ο στόχος τους ήταν να μην υπάρχει μέρος της γης που να μην έχει κηρυχθεί το χαρμόσυνο μήνυμα, πως ο Λυτρωτής ήρθε στη γη και οι ψυχές πλέον δεν θα βασανίζονται στον Άδη, όπως γινόταν πριν έρθει ο Μεσσίας Χριστός. Και φυσικά, αφού θεολογήθηκε πλήρως η Αγία Τριάδα από τους Αγίους Αποστόλους και από τους μετέπειτα μεγάλους Αγίους, Τρεις Ιεράρχες κλπ., η ορθόδοξος πίστη έγινε παγκόσμιο χαρμόσυνο γεγονός. Ωστόσο όμως, στον εχθρό Διάβολο δεν άρεσε αυτή η εξέλιξη των πραγμάτων, που ούτε και την είχε ποτέ φανταστεί, διότι ως υπερήφανος που είναι, μόνον η βασιλεία του ονειρεύεται να προοδεύει. Κι όπως είναι φυσικό, κήρυξε σφοδρό πόλεμο εναντίον της Ορθοδοξίας και κυρίως προς τους Αγίους της. Και ο ρόλος τώρα των επίγειων αγγέλων, δηλαδή των αγίων Γερόντων, που είναι το θέμα μας, είναι να μας ερμηνεύουν τις δόλιες παγίδες που μας στήνει ο Διάβολος με τα όργανά του, που δυστυχώς είναι άνθρωποι υποταγμένοι στο φρόνημά του. Έστω λοιπόν, όπως στην Παλαιά Διαθήκη ο Θεός μας με τους Προφήτες Του ασφάλιζε το λαό Του απ' τους κινδύνους του εχθρού-διαβόλου, έτσι και τώρα στην Καινή Διαθήκη που διανύουμε, ο Τριαδικός Θεός ασφαλίζει με την παρουσία των Αγίων Του, που χωρίς την φωνή τους, δε νομίζω πως θα μπορούσε να διατηρηθεί η ορθόδοξη πίστη. Άλλωστε, έχουμε τρανή απόδειξη τους αιρετικούς της Δύσεως που έπαψαν να έχουν αγίους και όχι μόνον έπαψαν, αλλά δεν δέχονται και δεν πιστεύουν πως υπάρχουν άγιοι. Και δυστυχώς όλοι μας βλέπουμε το οικτρό κατάντημά τους, ώστε να χειροτονούν γυναίκες ιέρειες και γυναίκες επισκόπους και το ακόμα πιο βδελυκτό ομοφυλόφιλους επισκόπους με αλλαγή φύλου!! Και το ερώτημα είναι, γιατί η Δύση έφτασε σε τέτοιο κατάντημα; Μα είναι τόσο απλό, μας το ερμηνεύει ξεκάθαρα ο μέγας των ημερών μας, άγιος Ιουστίνος Πόποβιτς, πως η Δύση με αρχηγό τον

Πάπα, έδιωξε τον αληθινό σωτήρα Χριστό με τους Αγίους Του και τη θέση Του πήρε με εωσφορική αναίδεια ο Πάπας, δηλαδή από την πίστη που είχανε στον θεάνθρωπο Χριστό πρώτα, τώρα πιστεύουν και ελπίζουν στον άνθρωπο Πάπα. Που σημαίνει, πως δεν υπάρχει το Άγιον Πνεύμα στην ταλαίπωρη Δύση και όπου δεν υπάρχει το Άγιο Πνεύμα του Κυρίου μας, εκεί ως φυσικό επακόλουθο κατασκηκώνει το πονηρό πνεύμα. Διότι αυτά τα αίσχη που συμβαίνουν στον Παπισμό και στις λοιπές αιρετικές συνάξεις, μόνον το πονηρό πνεύμα του διαβόλου τα διδάσκει.

Ωστε λοιπόν, ο ρόλος τώρα των αγίων Γερωντάδων είναι να μας προαναγγέλλουν τους κινδύνους που προέρχονται από το πονηρό πνεύμα και τα όργανα που προαναφέραμε και μάλλον πρέπει να παρακαλούμε τον Θεό μας, να μας στέλνει τέτοιους επίγειους αγγέλους, για να πετύχουμε ασφαλέστερα την σωτηρία μας. Φυσικά δεν λείπουν οι ψεύτικοι, αυτοαποκαλούμενοι άγιοι, χωρίς να τους έχει δώσει το χάρισμα ο Θεός μας, αλλά από την δικιά τους αρρωστημένη κενοδοξία, παίρνουν τη θέση του φωτισμένου Γέροντος, με αποτέλεσμα να γελοιοποιούνται οι ίδιοι από τα καμώματά τους. Διότι άλλο είναι η γεύση ενέργειας ενός αγίου Γέροντος και άλλο η γεύση ενός πλανεμένου, ψεύτικου γέροντος, που ισχυρίζεται ο ίδιος πως είναι χαρισματούχος. Ωστόσο όμως, χρειάζεται πάντα να ρωτάμε, όταν μάλιστα είμαστε αρχάριοι στην πνευματική ζωή.

Εν κατακλείδι, σε όσους με προχειρότητα και ίσως με επιπολαιότητα κολλάνε την ετικέτα «νοσηρός γεροντισμός» σε αυτήν την ιερά αναζήτηση που έχουν οι πιστοί της Εκκλησίας του Χριστού, τους λέω απλά: «Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετά φόβου». Διότι είτε ακούσια, είτε εκούσια γίνονται εμπόδιο στην πνευματική ωφέλεια των πιστών. Εύχομαι ο καθένας μας, να αξιωθεί από τον Τριαδικό Θεό μας να συμβάλει στο σωστικό Του σχέδιο, που έχει για όλους μας. Αμήν.